

Vedkommende have tiltraadt det, idet Udgifterne er lidt større i Provinsen, da Forældrene der ofte skal have deres Børn anbragt i Pension o. s. v. Men nu har Venstre foreslaaet — for det er i Virkeligheden det, Forslaget gaar ud paa —, at Børn af Forældre med under 5,000 Kr. skal gaa frit. Man kan altsaa være ganske sikker paa, at alle Gaardmænd kommer med; det bliver i alt Fald meget faa, der, naar vi kommer udenfor Krigstiden, vil have over 5,000 Kr. Dem vil man have nogenlunde frelst. Men hvorledes stiller det sig for dem, der har over 5,000 Kr.? Naar vi først kommer op til Folk med 12,000—15,000 Kr., har jeg ingen Medlidenhed med dem, saa kan de nok betale. Men de, der er nærmest over 5,000 Kr., de, der hører til Middelklassen, til Embedsstanden, i alt Fald den højere Embedsstand, for dem vil det jo sige meget, om de paa een Gang faar en Fordobling af deres Skolepenge. Det er ikke retfærdigt at stille et Forslag, som for Folk med over 5,000 Kr.s Indtægt pludselig fordobler Skolepengene, medens de under 5,000 Kr. alle faar deres Børn gratis undervist. Saa er det af Ministeriet stillede og af Flertallet tiltraadte Forslag ganske anderledes liberalt i sin Maade at beregne paa. Jeg mener, at den af Mindretallet foreslaaede Ordning er ganske umulig, og den vil aldrig nogen Sinde kunne blive til Lov her i Landet.

I § 5 foreslaas det, at Tilskuddet til de private og kommunale eksamensberettigede højere Skoler, Real- og Mellemskoler skal forhøjes fra 46 Kr. til 60 Kr. Samtidig foreslaas det, at de tidligere kommunale Tilskud fremtidig skal gaa over paa Staten. Lad os nu gaa ud fra, at de private Skoler holder Skolepenge lige med Staten — mange Privatskoler vil maaske endog gaa noget højere —, men lad os blot sætte, at de vil holde Skolepenge lige med Staten; i saa Fald er, naar Skolepengene fordobles og sættes op til 28 Kr. pr. Barn, den Udgift dækket, som det efter de omhyggeligste Beregninger koster at undervise et Barn. Men foruden at have Udgiften dækket er der altsaa de 60 Kr., som de helt kan anvende til Fripladser. Med dette Beløb vil der kunne gives $\frac{1}{6}$ som Fripladser. Hvis en Skole ikke vil have Fripladser, kan den naturligvis lægge Beløbet hen som et Overskud. Men kommer dertil det kommunale Tilskud, vil de private Skoler — jeg kan ikke gøre Regnskabet nøjagtigt op, dertil maatte man

have en mere indgaaende Statistik — efter al Sandsynlighed blive stillet betydelig bedre end den offentlige Skole. Jeg tror ikke, der kan være nogen Tvivl derom. Men i hvert Fald staar der i § 6: „De private og kommunale Skoler, der nyder Statstilskud efter denne Lov, skal yde mindst to Femtedele af dette til Fripladser efter Regler o.s.v.“ Naar disse Skoler nu i Forvejen har deres Skolepenge, som er 28 Kr. — jeg gentager, at det er det Beløb, der er beregnet som Udgift —, og kun skal yde de to Femtedele af Tilskuddet til Fripladser, kan de altsaa putte de tre Femtedele i deres egen Lomme. Det er ganske rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Vinderup sagde, at hvis Venstres Forslag vedtages, vil de private Skoler sikkert kunne vedblive at bestaa og nye oprettes. Ja, jeg tænker, at det bliver lutter private Skoler alt sammen, Statsskolerne kan slet ikke bestaa, naar de skal have en Konkurrence som den, der her bydes dem.

Jeg mener altsaa, at Venstres Forslag, der naturligvis maatte gennemgaaes noget mere omhyggeligt, hvis man overhovedet skulde gaa ind paa det, er umuligt og vil føre vort Skolevæsen ud i saadanne økonomiske Vilkaar, at det vilde om ikke helt ødelægges, saa dog i hvert Fald blive meget ringere, end det under de nuværende vanskelige Forhold allerede er. Jeg tror derfor, at man skal lade det Forslag ligge og se, om man kan komme frem ad den Vej, som er angivet i Lovforslaget, med de Ændringer, som nu foreslaas af Flertallet. Jeg vilde ønske, at der inden tredje Behandling kunde foregaa en Forhandling, hvor der maaske kunde ske en Tiltrædelse deraf ogsaa af det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff), idet det Forslag, som han har stillet, er umuligt. Jeg vilde ønske, at der kunde findes en Maade, hvorpaa der kunde blive Enighed mellem disse Partier, for jeg mener rigtignok, at det er ret nødvendigt at faa dette Lovforslag gennemført i Aar. Det vil, saa vidt jeg kan se, ikke være muligt, som Forholdene ligger, at faa gennemført en Bestemmelse paa Finansloven som den af det ærede Medlem fra Vinderup antydede, der skulde gaa ud paa, at Staten ikke alene ydede sit eget Tilskud, men ogsaa betalte for Københavns Kommune og de andre store Kommuner. Det lader sig neppe gøre, saa hvis vi ikke kan faa dette Lovforslag gennemført i denne Samling, staar vi sikkert overfor det fuldstændigste Kaos til 1. April.